

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 12 februari 2019

176/2019

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 3 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., det inledande stycket i 6 § 3 mom., det inledande stycket i 7 §, den svenska språkdräkten i 9 § 1 mom. 3 punkten, 10 § 1 mom., 11 § 1 mom., 12 § 4 och 12 mom., 13 § 1 mom. 4, 8, 16, 18, 19 och 21–25 punkten, 22 § 1 mom. och 24 § 1 mom., samt fogas till 6 § nya 5–7 mom., till 8 § ett nytt 4 mom., till 12 § nya 11 och 12 mom., varvid det nuvarande 11 mom. och det ändrade 12 mom. blir 13 och 14 mom., och till lagen en ny 24 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *prestationsbetalare* arbetsgivare, uppdragsgivare och andra med dessa jämförbara utbetalare av prestationer samt förmångivare som ger förmåner i annan form än pengar (*lönebetalare*) och juridiska personer som betalar pensioner, andra förmåner eller med dessa jämförbara prestationer med stöd av lag, ett privaträttsligt avtalsförhållande eller den juridiska personens egna beslut (*förmånsbetalare*),
- 2) *inkomsttagare* fysiska personer, dödsbon och juridiska personer till vilka en i denna lag avsedd prestation har betalats eller förmån i annan form än pengar har getts och fysiska personer och dödsbon som är berättigade till prestationen,
- 3) *ställföreträdande mottagare* en mottagare till vilken prestationen med stöd av lagbaserad rätt har betalats i stället för till den inkomsttagare som är berättigad till prestationen,
- 4) *uppgiftsanvändare* myndigheter och andra aktörer som sköter offentliga uppdrag och till vilka uppgifter ur inkomstdatasystemet förmedlas,
- 5) *betalningsdag* den dag då prestationen finns tillgänglig för inkomsttagaren.

6 §

Inkomstuppgifter och andra uppgifter som införs i inkomstregistret

I inkomstregistret införs de i 2, 3 och 5 mom. avsedda inkomstuppgifter och andra uppgifter om inkomsttagare som prestationsbetalarna är skyldiga att lämna uppgiftsanvändarna med stöd av de lagar som nämns i de momenten.

I fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett införs i inkomstregistret följande uppgifter som ska lämnas med stöd

av 3 kap. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och 16 § och 29 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016):

 I fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett införs dessutom följande uppgifter:

 I fråga om prestationer som förmånsbetalare har betalat införs i inkomstregistret följande uppgifter som ska lämnas med stöd av 3 kap. i lagen om beskattningsförfarande, 16 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ och 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940):

- 1) uppgifter om pensioner och andra förmåner,
- 2) uppgifter om ersättning för inkomstbortfall på grund av brottsskada, viltskada eller annan motsvarande skada samt om ersättning för försämrad utkomst,
- 3) uppgifter om andra skattepliktiga ersättningar som betalats med stöd av en frivillig försäkring än sådana som hänför sig till jord- och skogsbruk eller näringsverksamhet,
- 4) uppgifter om kapitaliseringsavtal,
- 5) uppgifter om i 61 a § i inkomstskattelagen avsedda dröjningsförhöjningar på de poster som avses i 1–4 punkten i detta moment,
- 6) uppgifter om förskottsnehållning som verkställts på de poster som avses i 1–5 punkten i detta moment samt om källskatt och den försäkrades sjukförsäkringspremie som tagits ut,
- 7) uppgifter om grundlösa förmåner som hänför sig till de prestationer som avses i 1–5 punkten i detta moment samt om belopp av dem som återkrävts hos inkomsttagaren,
- 8) uppgift om antalet dagar för vilka förmåner på grund av arbetslöshet har betalats till inkomsttagaren,
- 9) uppgifter om prestationer som avses i 28 a § i lagen om skatt på arv och gåva.

I fråga om prestationer som förmånsbetalare har betalat införs dessutom följande uppgifter som förmånsbetalare med stöd av bestämmelser i någon annan lag är skyldiga att lämna uppgifts användarna:

- 1) uppgifter om de i 11 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) avsedda förmåner som inverkar på utkomststödet och med dessa jämförbara prestationer samt dröjningsförhöjningar som hänför sig till sådana prestationer,
 - 2) uppgifter om kostnadsersättningar som betalats enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) eller lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
 - 3) uppgifter om grundlösa förmåner som hänför sig till de prestationer som avses i 1 och 2 punkten i detta moment samt om belopp av dem som återkrävts hos inkomsttagaren.
- Uppgifter om de prestationer som avses i 5 och 6 mom. införs på motsvarande sätt i inkomstregistret även om prestationen helt eller delvis har betalats till en ställföreträdande mottagare. Uppgift om att en prestation har betalats till en ställföreträdande mottagare sparas dock inte, om denne är en intressebevakare, en intressebevakningsfullmäktig, en vårdnadshavare eller ett dödsbo. Om den ställföreträdande mottagaren är en annan förmånsbetalare, införs också den ställföreträdande mottagarens uppgift om vilken i 5 eller 6 mom. avsedd prestation som senare helt eller delvis har täckts av den prestation som förmånsbetalaren har betalat.

7 §

Kompletterande uppgifter som införs i inkomstregistret

I inkomstregistret införs sådana för skötseln av uppgifts användarnas uppdrag enligt 13 § behövliga uppgifter om arbetsavtalsförhållanden och andra anställnings- och uppdragsförhållanden som kompletterar uppgifterna enligt 6 § 2 och 3 mom. och som gäller

8 §

Identifierings- och kontaktuppgifter som införs i inkomstregistret

När det gäller ställföreträdande mottagare får identifierings- och kontaktuppgifter som avses i 1 mom. 1–3 punkten föras in i inkomstregistret.

9 §

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som förskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

- 3) uppgift om pensionsarrangemangsnummer och ändringar i uppgifterna.

10 §

Lämnande av uppgifter till Inkomstregisterenheten

Prestationsbetalaren ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter lämna Inkomstregisterenheten de uppgifter enligt 6 § 2–5 mom. och 8 § som omfattas av anmälnings- och uppgiftsskyldigheten och de uppgifter enligt 6 § 6 och 7 mom. som omfattas av rätten till information, och prestationsbetalaren får lämna Inkomstregisterenheten de uppgifter om inkomsttagare som avses i 7 § för lagring samt för förmedling med stöd av 13 §.

11 §

Hur uppgifter lämnas samt signering

De uppgifter som avses i 6–8 § ska lämnas på elektronisk väg. Om det finns särskilda skäl kan en lönebetalare lämna de uppgifter som avses i 6 och 8 § på annat sätt än på elektronisk väg på en av Inkomstregisterenheten fastställd blankett.

12 §

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken lönebetalarens skyldighet att bestämma försäkringslönen har uppstått.

De uppgifter om grundlösa förmåner som avses i 6 § 5 mom. 7 punkten och 6 § 6 mom. 3 punkten ska lämnas utan obefogat dröjsmål och senast inom en månad från det att ett beslut om en grundlös förmån har fattats eller ett fel i utbetalningen uppdragats på annat sätt, och uppgifter om belopp som återkrävts av prestationer som betalats till inkomsttagaren ska lämnas senast den femte dagen efter den dag uppgift erhållits om att ett återkrävt belopp har betalats, om vem som betalat det och om vilken prestation betalningen gäller.

De uppgifter om en av förmånsbetalaren mottagen prestation som avses i 6 § 7 mom. ska lämnas utan obefogat dröjsmål och senast inom en månad efter den dag uppgift erhållits om att prestationen har betalats, om vem som betalat den och om vilken pension eller annan förmån betalningen gäller.

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1–3 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare som följer:

4) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för verkställigheten av uppdrag enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt de förordningar och de överenskommelser om social trygghet som avses i 2 punkten, enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) och enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) samt för avgörande av ett ersättningsärende som avses i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

8) till Sysselsättningsfonden för verkställigheten av uppdrag enligt 10 § 1 mom. 2, 3, 6 och 7 punkten i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner,

16) till Statskontoret för avgörande av ett ersättningsärende enligt trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämförbara med arbete, lagen om skadestånd för olycksfall åt personer, som intagits i särskilda straff-, underhålls- och vårdanstalter, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), räddningslagen (379/2011), lagen om olycksfallsersättning i vissa fall åt den som lämnat bistånd vid fullgörandet av tjänsteåliggande (625/1967), sjöräddningslagen (1145/2001), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om främjande av integration (1386/2010), beredskapslagen (1552/2011), polislagen (872/2011), lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016), lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) eller brottsskadlagen (1204/2005) som är under handläggning,

18) till kommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) eller i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000),

19) till samkommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården,

21) till de arbetarskyddsmyndigheter som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) för tillsynen över efterlevnaden av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), över att minimivillkoren för anställningsförhållanden följs och över anlitandet av utländsk arbetskraft,

22) till Statistikcentralen för framställning av statistik,

23) till arbets- och näringsbyråer, till närings-, trafik- och miljöcentraler och till närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av lönesubvention och startpeng enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och för verkställighet av lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000),

24) till utsokningsmyndigheterna för sådan verkställighet som avses i utsokningsbalken (705/2007),

25) till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner för utförande av uppdrag enligt en i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd landskapslag, med iakttagande av vad som i den föreskrivs om landskapets, myndigheternas eller kommunens rätt till information.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2–5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen.

24 §

Inverkan av användningen av inkomstdatasystemet på prestationsbetales och inkomsttagares skyldigheter

Lönebetalare är inte skyldiga att till uppgiftsanvändare lämna i 6 och 7 § avsedda och i inkomstregistret lagrade uppgifter på annat sätt än så som föreskrivs i denna lag. Uppgiftsanvändare har rätt att av lönebetalare begära uppgifter som saknas i inkomstregistret eller utredningar som kompletterar uppgifterna i inkomstregistret med iakttagande av vad som någon annanstans i lag föreskrivs om anmälnings- eller uppgiftsskyldigheten. Särskilda bestämmelser gäller om det material som ska uppvisas för granskning som utförs av myndigheter eller andra aktörer.

24 a §

Undantag från rätten att begränsa behandlingen av personuppgifter

Den registrerades rätt enligt artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) att begränsa behandlingen av personuppgifter tillämpas inte på behandlingen av personuppgifter i inkomstdatasystemet.

Denna lag träder i kraft den 15 februari 2019.

När det gäller uppgifter som avses i 6 § 5–7 mom. tillämpas lagen på de prestationer vars betalningsdag är den 1 januari 2020 eller därefter. Lämnande till inkomstregistret av i 6 § 5 mom. 7 punkten och 6 § 6 mom. 3 punkten avsedda uppgifter om grundlösa förmåner och i 6 § 7 mom. avsedda uppgifter om en prestation som förmånsbetalaren mottagit från en annan förmånsbetalare sker frivilligt, om prestationen har betalats före den 1 januari 2021.

På sådana uppgifter som gäller i 6 § 5–7 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

På sådana uppgifter som ska anmälas till utsökningmyndigheten och som gäller i 6 § 5–7 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 eller därefter men före den 1 januari 2021 tillämpas under 2020 de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

I fråga om uppgifter som ska lämnas till Sysselsättningsfonden tillämpas bestämmelserna i 13 § 1 mom. 8 punkten så att uppgifter som behövs för verkställigheten av uppdrag enligt 10 § 1 mom. 7 punkten i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) ska lämnas från och med den 1 januari 2020.

Uppgifter ur inkomstregistret lämnas ut till de uppgiftsanvändare som avses i 13 § 1 mom. 25 punkten från och med den 1 januari 2020. Uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. lämnas dock från och med denna lags ikraftträdande ut för verkställigheten av uppdrag enligt en landskapslag om ordnande av pensionskydd eller för verkställigheten av uppdrag enligt de förordningar och överenskommelser om social trygghet som avses i 13 § 1 mom. 2 punkten. På uppgifter som hör till den sist nämnda kategorin och som gäller prestationer som betalats före den 1 januari 2019 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av i 6 § 5 mom. avsedda prestationer som har betalats eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2021 endast om försummelsen tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Helsingfors den 8 februari 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo